

Byggnadsminnesförklaring av Byströms, fastigheten
Trogsta 2:2, Forsa socken, Hudiksvalls kommun.

Fråga om byggnadsminnesförklaring av Byströms har
väckts den 30 mars 1990 av länsstyrelsen. Förslag
till skyddsföreskrifter har remitterats samma datum.

Fastighetens ägare, _____ har den 6 april
1992 skriftligen godkänt byggnadsminnesförklaring
med föreslagna skyddsföreskrifter, dock med komplet-
teringar enligt PM upprättad av länsstyrelsen
1992-03-19 som innebär förtydliganden och klargörande
av detaljer.

Byggnadsnämnden i Hudiksvalls kommun har genom be-
slut den 17 maj 1990 tillstyrkt förslaget till bygg-
nadsminnesförklaring.

Riksantikvarieämbetet har den 5 juni 1990 godkänt
förslaget till byggnadsminnesförklaring.

Länsstyrelsen konstaterar att ovanstående komplette-
ringar inte ändrar skyddsföreskrifternas in-
tentioner. Någon jämkning av skyddsföreskrifterna
görs därför inte.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap. 1 § kul-
turminneslagen Byströms, fastigheten Trogsta 2:2,
Forsa socken, Hudiksvalls kommun för byggnadsminne
och meddelar enligt 2 § samma lag skyddsföreskrifter
enligt bilaga 1.

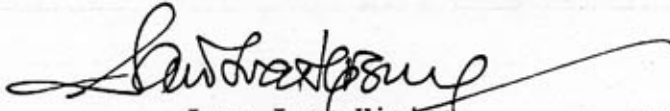
Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar för byggna-
dens underhåll. Även Länsmuseum kan rådfrågas.

Om särskilda skäl finns får länsstyrelsen enligt 3
kap 14 § kulturminneslagen lämna tillstånd till än-
dring av byggnadsminne.

Enligt 3 kap 21 § kulturminneslagen gäller detta be-
slut omedelbart även om det överklagas.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO
801 70 GÄVLE	BORGÄSTARPLAN	026-17 10 00	026-62 42 95	3 51 91-6

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten. Hur man överklagar framgår av bilaga 2.

Lars Ivar Hising

Margaretha Sundberg
Antikvarie

Kopia till

- ✓ Riksantikvarieämbetet, delgivning
- Byggnadsnämnden i Hudiksvalls kommun
- Kulturnämnden i Hudiksvalls kommun
- Länsmuseet
- Hälsinglands museum
- Inskrivningsmyndigheten vid Hudiksvalls tingsrätt
- Fastighetsregistermyndigheten
- Planenheten

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAK	POSTGIRO
801 70 GÄVLE	BORGÄSTARPLAN	026-17 10 00	026-62 42 95	3 51 91-6

BYSTRÖMS
TROGSTA 2:2
FORSÅ SOCKEN, HUDIKSVALLS KOMMUN

Hemmanet Trogsta 2 omnämns för första gången i 1542 års jordebok och tillhör därmed Forså sockens äldsta gårdar.

Kort efter 1720 förvärvade soldaten Olof Eriksson Byström hemmanet. Från denna tid har gården ärvts i rakt nedstigande led inom släkten och också haft sitt namn, trots att soldatnamnet Byström inte fördes vidare som släktnamn utan antogs som familjenamn först omkring år 1900.

I början av 1800-talet brann gården enligt familjetraditionen ner till grunden och samtliga hus byggdes upp på nytt. De äldre byggnadernas enhetliga karaktär tyder på att de uppfördes i ett sammanhang.

Byströms är en av de fåtaliga fyrbyggda gårdar i länet som bevarats på ursprunglig plats. Att en sådan gård dessutom utgör centrum i en levande jordbruksfastighet torde vara mycket sällsynt.

Kärnan i gårdens bebyggelse utgörs av tre bostadshus, ladugård samt en logbyggnad med stall vilka tillsammans bildar en kringbyggd gårdsfyrkant, öppen i tre hörn. Byggnaderna har troligen uppförts under 1820-30-talet. Ett undantag utgör den s k sängstugan som förefaller vara en äldre byggnad som påbyggs och moderniserats vid denna tid. I övrigt består gården av en loge, en nyare ladugård, bagarstuga, smedja och lada. Exteriört är samtliga byggnader kring gårdsplanen mycket välbevarade.

Brystugan är det enda bostadshuset som idag är bebott och den har sedan byggnadstiden fungerat som gårdens egentliga mangårdsbyggnad. Den är en parstuga i en och en halv våning, sammanbyggd med den ursprungliga ladugården till en långa. Långa är byggd av timmer på grund av kilad sten, har tak täckt med tvåkupigt tegel och locklistpanelade fasader. Invändigt har brystugan byggts om under 1900-talet. Äldre takmaterial och väggbeklädnad finns kvar under de nuvarande i flera fall.

Barstugan är en parstuga med dubbla mellankamrar. Den har enbart fungerat som feststuga och härigenom har inredningen bevarats i stort sett intakt. Samtliga rum har limfärgade tapeter på linneväv och försedda med handmålade bårder.

Sängstugan är en långsträckt byggnad i en och en halv våning med locklistpanelade fasader. I äldre tid beboddes sängstugan av tjänstefolk och tillfälligt gästande hantverkare.

Den s k gamla logen utgör gårdsfyrkantens östra långa, byggd i vinkel mot den äldre ladugården.

Den knuttimrade byggnaden som rymmer tröskloge i norr och stall i söder har locklistpanelade fasader och tak täckt med tvåkupigt tegel.

Den s k nya logen är placerad vägg i vägg med den äldre. Byggnaden vilar på höga trästolpar med utrymme för hästvandring, är knuttimrad och klädd med rödfärgad locklistpanel. Taket är täckt med tvåkupigt tegel. Nya logen flyttades till gården omkring 1860.

Den nya ladugården är byggd i två etapper 1923 och 1934. Markvåningen är byggd i cementsten, medan skullen består av regelverk med rödfärgad locklistpanel. Ladugården ansluter väl till den äldre gårdsmiljön.

Bagarstugan är en knuttimrad envåningsbyggnad med locklistpanelade fasader och tak av tvåkupigt tegel. Huset består av två rum, bagarstuga och snickarbod.

Smedjan som är i mycket dåligt skick och ladan som flyttats till nuvarande plats omfattas ej av byggnadsminnesförklaringen.

Skyddsföreskrifter

Skyddsområdet omfattar del av fastigheten Trogsta 2:2 enligt situationsplan. Skyddsföreskrifterna omfattar 1) brystuga med tillhörande ladugård, 2) barstuga, 3) sängstuga, 4) gamla och 5) nya logen, 6) nya ladugården samt 7) bagarstugan.

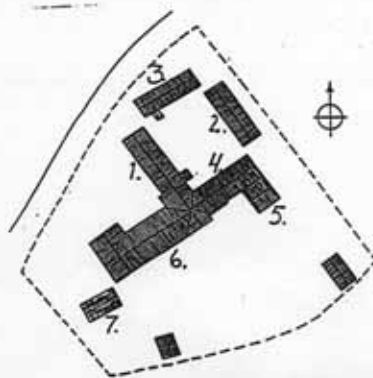
1) Byggnaderna får inte rivras, flyttas, byggas om eller på annat sätt förändras till sin exteriör.

2) Ändring av byggnadernas rumsindelning eller andra åtgärder som innebär ingrepp i bärande stomme får inte göras.

3) I barstugan och sängstugan får fast inredning såsom golv, tak, dörrar, lister, foder, eldstäder etc inte borttagas eller på annat sätt förändras. För ommålning med förändrad färgsättning krävs länsstyrelsens tillstånd. I barstugan får målade tapeter inte borttagas, övermålas, överklistras eller på annat sätt förändras.

4) Byggnaderna skall i samråd med länsstyrelsen underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras med sådana material och metoder att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

5) Skyddsområdet skall hållas i sådant skick att miljön karaktär inte förvanskas. Inom skyddsområdet får ytterligare byggnader inte uppföras utan länsstyrelsens tillstånd.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni göra det skriftligen hos Kammarrätten

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till länsstyrelsen (som sedan skickar det vidare tillsammans med länsstyrelsens handlingar).

Överklagandet måste ha kommit in till länsstyrelsen inom

- tre veckor från den dag Ni fått del av beslutet
- tre veckor från
- två månader från
-

Om överklagandet inte kommer in i rätt tid kan det inte tas upp till prövning.

I skrivelsen skall Ni ange vilket beslut Ni överklagar (datum och diarienummer), vilken ändring Ni vill ha och de skäl Ni anser att Ni har för ändringen samt namn, postadress och telefonnummer.

Skrivelsen skall undertecknas.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är

Länsstyrelsen
801 70 GÄVLÉ

Telefonnummer
026/17 10 00